Nr. 82 Koźmin, sobota dnia 14 października 1922 r. Rok 35

Przedpłata:
Miesięcznie { w eksped. 200 mk. / na poczcie 210 mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek
Administracja Koźmin

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Ogłoszenia: przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam 30.00 mk.
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. 50.00 mk
Wychodzi w środy i soboty
Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr. 483. **Panów Przewodniczących Obwodowych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskim proszę,** aby, o ile u nich nie zalegają niezałatwione reklamacje, bezzwłocznie odesłali wszystkie spisy wyborców (2 egzemplarze do Sejmu i 2 egzemplarze do Senatu) z wyjątkiem spisów abecadłowych (alfabetycznych) na ręce p. Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie, Gmach Sądu Okręgowego, umieściwszy na każdym poszczególnym spisie, także dodatkowym, klauzulę zatwierdzającą: „Spis niniejszy zawierający nazwisk wyborców-zatwierdzamy„ z datą i odpisami członków Obw. Kom. Wyb.

Równocześnie przypominam, że 12 b. m. upływa ostateczny termin zgłaszania sprzeciwów przeciwko reklamacjom o wykreślenie ze spisu (art. 37, ust. 1. i art. 115 g. ordynacji wyborczej.

L. dz. 5735/22 St.

Koźmin, dnia 12 października 1922 r.

Starosta

w. z. Andrzejczak.

Nr. 484. **Ustanowienie cen za wymiatanie kominów przez obwodowych kominiarzy w powiecie koźmińskim.**

Wysokość wynagrodzenia za wymiatanie kominów ustanawia się podług § 77 ustawy państwowo-przemysłowej z zastrzeżeniem każdoczasowego odwołania następującą taksę dla kominarzy obwodowych na powiat koźmiński.

1. Za jedną rurę w budynku parterowym 40 mk., za każde dalsze piętro więcej 20 mk.
2. Za jedną rozszerzoną ruską rurę w budynku parterowym która jest większą jak 13 x 13 cm. 60 mk. każde piętro więcej 30 marek.
3. Za jeden komin albo komin staroniemiecki od jednego parterowego domu 100 mk., za każde piętro więcej 50 mk.
4. Za komin albo ruską rurę procederową płaci się podwójną taksę jak pod cyfrą 1—3.
5. Za jedną ruską rurę do centralnego ogrzewania od parterowego domu 200 mk. za każde piętro więcej 100 mk.
6. Za jedną ruską rurę albo komin do centralnego ogrzewania w paterowym budynku płaci się połowe taksy pod cyfrą 5.
7. Poddasze będzie jako piętro liczone, gdy się w nim palenisko znajduje, alba gdy od postawy poddasza aż do korony komina wynosi wysokość 3 metry. Piwnica będzie liczona jako piętro gdy kominy tam sięgają.
8. Za kanał, kominek, gardło lub poboczną rorę 30 mk.
9. Za nagłówki, nasady lub ozdoby komina 12 mk.
10. Za wypalenie komina albo ruskiej rury płaci się na godzinę i to od każdego pomocnika 1 000 mk.
11. Za wydanie opinji albo rewizji kominów, ognisk itd. przy odbiorze nowych albo przebudowanych budynków lub z wystawieniem poświadczenia płaci się podwójną taksę.
12. Za każdy komin albo ruską rurę w domach odosobnionych 300 metrów od miejscowości więcej 30 mk.
13. Zachodzi potrzeba rewizji albo innych potrzebnych robót podróży mistrza albo jego pomocników płaci się odpowiednie wynagrodzenie
14. Gdy kominiarz przyjdzie wymiatać a będzie mu to zabronionem płaci się pomimo tego ustaloną taksę.
15. Za pracę, których wykonanie jest koniecznem przed 7 godz. lub po 5 godz. po południu albo wykonanych w tym czasie na żądanie, płaci się podwójną taksę.
16. Wykonanie na zamówienie pilnej roboty rewizje, opinjowanie itd. będą obliczone podług tutejszej ustalonej taryfy za roboty czeladnicze o 100% więcej.
17. Za wszystkie inne pozostałe roboty, jako czyszczenie pieców kuchennych, kotłów, pieców dla kąpieli i piekarników, pieców do prania, żelaznych pieców kuchni dla zwierząt domowych i kominów fabrycznych, zakładów do centralnego ogrzewania, suszarni w browarach; gorzelniach itd. oraz kanałów, kominków powyższych palenisk, zostanie oznaczona zapłata w drodze wzajemnej umowy.
18. Takse na wsie uchwalono 100% wyższą.

Powyższa taksa jest ważna od 1 lipca 1922 r. z dniem tym tracą moc obowiązującą wszelkie dotąd ustanowione taksy a mianowicie taksa z dnia 1 lutego 1922 r. Orędownik pow. nr 11.

— Nr. dz. 5638 22 St. II. —

Koźmin, dnia 7 października 1922 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 485. **Obwieszczenie!**

Wyjazd górników i robotników z powiatu Koźmińskiego do prac w kopalniach francuskich nastąpi w środę, dnia 18 październik r. b. o godz. 5-tej rano z Koźmina do Poznania.

Pożądani są przedewszystkiem **zawodowi górnicy**, którzy już kilka lat w kopalniach pracowali. Robotników, którzy nie przekraczają lat 35-ciu może być przyjętych tylko 40 % na ogólną liczbę przyjętych.

Reflektanci na wyjazd winni się stawić **w wtorek, dnia 17 października r. b.** pomiędzy godz. 2-gą a 4-tą po południu w Państw. Urzedzie Pośrednictwa Pracy w Koźminie w celu odebrania potrzebnych na wyjazd papierów.

Do wyjazdu potrzebne jest zaświadczenie w Powiatowej Komendy Uzupełnień w Gostyniu, Wykaz osobisty z fotografją i zaświadczenie od najbliższej władzy, potwierdzające zgodność na wyjazd.

— L. dz. 871/22 —

Zgłoszenia przyjmuje codziennie.

Państ. Urząd Pośrednictwa Pracy

Koźmin, dnia 11 października 1922 r.

Starosta

w z. Andrzejczak, st. sekretarz powiatowy.

Nr. 486. Powołując się na ogłoszenie w Orędowniku powiatowym z dnia 9. marca 1922 r. Nr. 24, pozycja 152 i ogłoszenie z dnia 24. maja br. Orędownik pow. Nr. 43, pozycja 252, gdzie jasno i popularnie wyjaśniono najważniejsze ustępy i przepisy, wyjęte z ordynacji ubezpieczeniowej na inwalidztwo i starość, chciałbym kiedy ukończono urzędową kontrolę wszystkich kart kwitowych w powiecie przez kontrolera Ubezpiecz. Krajowej p. Pukackiego, odnośne komunikaty uzupełnić i pracodawcom do wiadomości i ścisłego zastosowania podać co następuje:

1. Wszyscy najemni i stali pracownicy w rolnictwie, deputanci i zaciężnicy, rzemieślnicy dominjalni, czeladnicy, wszystka służba domowa i pracujący we fabrykach i wasszatach, ci wszyscy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu. Od ukończonego 16 roku życia muszą posiadać kartę kwitową do wlepiania przepisanych ustawą ubezp. znaczków Inwalidowych i nie dozwolone jest, takich pracowników bez karty do pracy przyjmować a tymwięcej ich zatrudniać. Wolnymi od ubezp. obowiązkowego są tylko uczniowie i terminatorzy ale tylko ci, którzy w czasie nauki terminowej żadnego wynagrodzenia pieniężnego nie pobierają.

2. Karty kwitowe należy co 2 lata licząc od dnia jej wystawienia przez miejscowe władze policyjne na nowo wymieniać, w przeciwnym razie można łatwo prawo doświadczeń w razie niezdolności do pracy utracić. Karta winna zawierać tyle znaczków odpowiedniej klasy, żeby rzeczywiście odpowiadała wykonanej pracy.

3. Każdy choćby tylko cząstkowo rozpoczęty tydzień pracy, liczy się w myśl prawa jako cały i musi za niego znaczek być wlepiony z dniem niedzielnym unieważniony, przez napisanie odnośnej daty na znaczku atramentem, żeby nawet po dłuższym okresie czasu można napisane odczytać i stwierdzić.

4. Tydzień ubezp. rozpoczyna się poniedziałkiem a kończy niedzielą i praca choćby tylko cząstkowo w tym okresie czasu wykonana, liczy się zawsze jako pełnotygodniowa a nie inaczej.

5. Z powodu ogólnych wysokich zarobków należy wszystkim pracownikom bez wyjątku lepić tylko znaczki klasy 5 obecnie po 30,— mk. tygodniowo.

6. Zarządom obszarów dworskich powiatu Koźmińskiego, którzy mają prawo sami karty kwitowe pracownikom swoim wystawiać i na nowo zamieniać, zwracam uwagę, żeby sumiennie i poważnie sprawę tą traktowały, gdyż przy zaniedbaniu mogą wyniknąć w danych przypadkach wielkie trudności przy staraniu się i ustanowieniu rent inwalidzkich i na starość. Należy prowadzić rejestr do którego Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu dostarcza wzorów. Wymienione i przepisowo zliczone pełne karty należy co kwartał do Zarządu Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu odsyłać i nie powinno się ich za długo przytrzymywać. Majątkom, które się do tego w przyszłości nie zastosują odbierze się dzierżone prawo do wystawiania kart kwitowych a skieruje się je na odnośne urzęda policyjne.

7. Pracodawcom pochodzących z byłej Kongresówki i Małopolski mianowicie gospodarzom zwraca się uwagę, że winni poddać się w województwie poznańskiem obowiązującemu prawu ubezpieczenia swoich pracowników, nie uchylać się od płacenia składek i lepienia znaczków inwalidowych. W przeciwnym razie prawo to istnieje, jest w pełnej sile i każdy tutejszy pracodawca do tegoż zastosować się musi, w przeciwnych i upornych wypadkach karani do podporządkowania się przepisom zmuszać się będzie musiało.

— Nr. dz. 4432/22 U. Ub. —

Koźmin, dnia 5. października 1922 r.

Przewodniczący Urzędu Ubezpieczeń.

w z. Andrzejczak, starszy sekretarz powiatowy.

Nr. 487. **Zestawienie wydanych rocznych kart łowieckich w miesiącu wrześniu b. r.**

1. Kubiś Bolesław, urzędnik gospodarczy — Wronów
2. Szatkowski St., komisarz obwodowy — Pogorzela
3. Kmiecik Antoni, stalarz — Cegielnia
4. Dorn Karól, murarz — Lipówiec
5. Elsner Otton, syn gospodarski — Sapieżyn
6. Grzegorski Antoni, syn gospodarski — Borzęcice
7. Wosiek Antoni, gospodarz — Wałków
8. Rosner Otton, gospodarz i sołtys — Lipówiec
9. Sturny Antoni, nauczyciel — Koźmin
10. Fabisiak Jan, leśnik — Dobrapomoc
11. Mąkolski Jan, rolnik — Poznań
12. Stański Antoni, aptekarz — Borek
13. Michalak Jan, leśnik — Rzemichów } karty wolne
14. Durczak Wojc., leśnik — Kuklinów } od opłaty
15. Budnik Jan, urzędnik gospodarczy — Małgów
16. Kuliński Dyonizy, ziemian — Serafinów
17. Bauer Fryderyk, rolnik — Gumienice
18. Reimann II. Karól, rolnik — Siedmiorogów
19. Szymczak Stanisław, rolnik — Rojew
20. Bukiewicz Fr., komisarz obwodowy — Borek
21. Sobański Edmund, właś. młyna parowego — Borek
22. Baszyński Ignacy, gospodarz — Bruczków
23. Polczyński M., gorzelany — Marchwacz pow. Kaliski
24. Kłossowski Józef, Koźmin

— Nr. dz. 5553/22. St. a. —

Koźmin, dnia 2 października 1922.

Starosta, w zast. Andrzejczak.

Nr. 488. Za zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych Departament V zmieniam ustęp I. § 19 pruskich przepisów wykonawczych w przedmiocie oględzin bydła rzeźnego i mięsa z dnia 20 marca 1903 (A.B.J.) jak następuje:

1. Opłaty za egzamin przed komisją wynoszą 1 000 mk. od osoby.
2. Za powtórkę egzaminu przed komisją 600 mk. od osoby,
3. Perjodyczne egzaminy przed pow. lekarzem wet. 600 mk. od osoby,
4. O ile w wypadkach 2 i 3 równocześnie poddaje się egzaminowi więcej niż 3 kandydatów, zniża się opłatę do 400 mk, od osoby,
5. Opłaty za udzielenie nauki podczas 5 tygodniowego kursu w rzeźniach 3 000 mk. od osoby,
6. Opłaty za kurs trychinoskopji 1 000 mk. od osoby.

— 7039/22 I. D. —

Poznań, dnia 29 sierpnia 1922 r.

(—) Dr. Celichowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Koźmin, dnia 27 września 1922 r.

Starosta,

w z. Andrzejczak

Nr. 489. **Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.**

W dowa Emma Staeck z Koźmina zamierza się wyprowadzić do Niemieć.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 13 października 1922 r.

Starosta, w z. Andrzejczak

Starszy Sekretarz powiatowy

Obwieszczenia innych władz.

1. **PP. Nauczyciele, pragnący brać udział w Wyższym Kursie Nauczycielskim w Warszawie w roku 1923/24, zechcą wnieść podania do Ministerstwa przez Inspektorat najpóźniej do 30 b. m.** (Zab. Dz. Urz. Okr. Sz. Poz. nr. 4 z r. 1921.)

2. **Po wakacjach jesiennych zaczyna się nauka o godz. 8.-mej. Dzień Zaduszny jest wolny od nauki szkolnej.**

Koźmin, dnia 12. października 1922 r.

Inspektor szkolny.

Chojecki. Nr. 490.

Dowbór-Muśnicki

uwielbiany wòdz z czasòw powstania i ostatecznego uwolnienia się z pod jarzma pruskiego, przyjeżdża 15 b. m. do naszego Koźmina. Osobistość i czyny dostojnego gościa są każdemu mieszkańcowi Wielkopolski dostatecznie znane; przypomina się więc dziś najważniejsze tylko wydarzenia.

We wojnie rosyjsko-japonskiej, w roku 1905, odznaczał się już bohater nasz przymiotami niezwykłego wodza. We wojnie światowej dzielność jego powodowała naczelne dowództwo rosyjskie do posyłania generała Dowbora-Muśnickiego na najwięcej zagrożone fronty. We wielkiej bitwie pod Prasnyszem, gdzie to Rosyjanie około 65 000 Niemców do niewoli zabrali, walczył z odznaczeniem i został tam ciężko raniony. Po wyleczeniu się z otrzymanych ran, wyznaczono mu do obrony front kaukazki. Tam buduje potrzebne do obrony bite goścince (około 3 000 klm), pokonywując, dzięki wrodzonej energij najrozmaitsze trudności, i uprzystępniając pracą i wiedzą swoją niedostępne dotąd okolice gór Kaukazkich postępowi kultury. Za Kierenskiego, kiedy to rządy dotąd wszechwładnej Rosji chwiać się poczęły, stanął na czele korpusu wojsk polskich i tam postawą swoją gruntował podwaliny przyszłej, wolnej Polski. W dalszych, po sobie teraz następujących wypadkach wojennych przyczyniły się wojska generała Dowbora-Muśnickiego nie mało do wypędzenia Niemców z Warszawy i ziem byłej Kongresówki Działalność dalsza jego na ziemiach Wielkopolski jest nam wszystkim w świeżej jeszcze pamięci.

Charakter i gotowość zacnego syna Polski, by stanąć na czele mieszczan, tego politycznego kopciuszka polskiego, świadczą znowu najlepiej, że generał Dowbór Muśnicki rozumie i orjentuje się doskonale o potrzebach, przyszłości i potędze „znów wolnej Polski.“

Sztandary zatknięte w przyszłą niedzielę na domach obywatelskich będą zatem małym dowodem jakie miejsce dostojny nasz gość w sercu każdego Koźminianina zajmuje.

Sprawy polskie

PODNIESIENIE TARYFY KOLEJOWEJ.

Z dniem 1 listopada taryfy towarowe podniesione będą o 50 %, osobowe zaś o 100 %. Dla przewozu ropy i produktów ropnych w obrocie wewnętrznym zostsną opracowane osobne taryfy.

WOJEWÓDZ. GRODZKIE W WARSZAWIE.

Rząd zamierza przedłożyć nowemu Sejmowi projekt ustawy o utworzeniu w Warszawie województwa grodzkiego, któremu ma być podporządkowane starostwo grodzki. To ostatnie zastąpić ma istniejący obecnie komisarjat.

W naszym rejestrze spółkowym zapisano dzisiaj pod nr. 28 statutem z dnia 24 maja 1922 r. utworzona Spółdzielnia pod firmą:

Spółka „Piekarsko — Rrzeźnicka“ Spółdzielnia zapisana z odpowiedzialnością ograniczoną w Koźminie.

Celem Spółki jest podnieść dobrobyt swych członków przez

1. zakup zboża chlebowego i mąki w celu wypieku i sprzedaży pieczywa,
2. zakup bydła i świn w celu uboju i sprzedaży mięsa i wyrobów mięsnych za gotówkę swoim członkom.

Udział wynosi 3 000 marek, kwota odpowiedzialności wynosi dodatkowo do wysokości udziału. Ilość udziałów jest nieograniczoną.

Członkami Zarządu zostali wybrani:

Do Oddziału „Piekarstwo“:

1. Miedziński Stanisław, piekarz.
2. Wujek Michał, kierownik P. U. P. P.
3. Śmigielski Jan, ślusarz.

Do Oddziału „Rzeźnictwo“:

1. Gawroński Jan, rzeźnik
2. Damazyniak Józef, kontroler kasy chorych.
3. Glema Bernard, komornik sądowy.

wszyscy zamieszkali w Koźminie.

Wszelkie obwieszczenia dotyczące Spółdzielni będą umieszczone w Orędowniku Koźmińskim.

Oświadczenia woli w imieniu Spółki składają:

a) za Spółkę Oddział „Piekarstwo“ dwaj członkowie Zarządu tegoż Oddziału;
b) za Spółkę Oddział „Rzeźnictwo“ dwaj członkowie Zarządu tegoż Oddziału;
c) za Spółkę w ogólności jeden członek Zarządu Oddziału „Piekarstwo“ i jeden członek Zarządu Oddziału „Rzeźnictwo“.

Spółdzielnia jest założona na czas nieograniczony. Rok obrachunkowy jest równy z kalendarzowym. Wzgląd w listę spólników jest dozwolony w godzinach urzędowych.

Koźmin, dnia 23 września 1922 r.

Sąd powiatowy

Obwieszczenie!

Dnia 16 października br. o godz. 12-tej w południe odbędzie się w tutejszej **Gazowni Miejskiej**

licytacja

mniejwięcej 20 centnarów

starego żelaza

(gus maszynowy)

Borek, dnia 12 października 1922 r.

Magistrat

(podpis nieczytelny)

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie